

Bruxelles, 5. prosinca 2018.
(OR. en)

13024/18

**Međuinstitucijski predmet:
2016/0337(CNS)**

**FISC 418
ECOFIN 902**

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Delegacije
Br. dok. Kom.:	13730/16 FISC 170 IA 99 - COM(2016) 685 final
Predmet:	Prijedlog direktive Vijeća o zajedničkoj osnovici poreza na dobit (CCTB) – trenutačno stanje

Za delegacije se u Prilogu nalazi posljednji kompromisni tekst predsjedništva o Prijedlogu u vezi s CCTB-om, poglavlja od I. do V., navedenome u izvješću ECOFIN-a upućenom Europskom vijeću u vezi s poreznim pitanjima (dok. 14601/18).

2016/0337 (CNS)

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA

o zajedničkoj osnovici poreza na dobit

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

(...)

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Direktivom uspostavlja sustav zajedničke osnovice za oporezivanje određenih trgovačkih društava te se utvrđuju pravila za izračun te osnovice.
2. Trgovačko društvo koje primjenjuje pravila ove Direktive prestaje biti podložno nacionalnom pravu o porezu na dobit u pogledu svih pitanja koja su regulirana ovom Direktivom, osim ako je u ovoj Direktivi drukčije navedeno.

Članak 2.
Područje primjene

1. Pravila ove Direktive primjenjuju se na trgovačko društvo koje je osnovano u skladu sa zakonima države članice, uključujući njegove stalne poslovne jedinice u drugim državama članicama, ako trgovačko društvo ispunjava sve uvjete navedene u nastavku:
 - (a) ustrojeno je prema jednom od oblika trgovačkog društva navedenih u Prilogu I.;
 - (b) podliježe jednom od navedenih poreza na dobit iz Priloga II. ili sličnom porezu koji je naknadno uveden;
 - (c) [pripada konsolidiranoj grupi za potrebe financijskog računovodstva, s ukupnim konsolidiranim prihodom grupe koji prelazi 750 000 000 EUR tijekom financijske godine koja prethodi relevantnoj financijskoj godini;
 - (d) smatra se matičnim trgovačkim društvom ili društvom kćeri koje ispunjava uvjete kako je navedeno u članku 3. i/ili ima jednu stalnu poslovnu jedinicu ili više njih u drugim državama članicama kako je navedeno u članku 5.].
2. Ova se Direktiva također primjenjuje na trgovačko društvo osnovano u skladu sa zakonima treće zemlje u pogledu njegovih stalnih poslovnih jedinica koje se nalaze u jednoj državi članici ili više njih ako trgovačko društvo ispunjava uvjete utvrđene u stavku 1. točkama od (b) [do (d)].

U odnosu na pitanje ispunjava li trgovačko društvo uvjete iz stavka 1. točke (a), dovoljno je da je trgovačko društvo iz treće zemlje ustrojeno u obliku koji je sličan jednom od oblika trgovačkog društva iz Priloga I. Za potrebe stavka 1. točke (a) Komisija jedanput godišnje donosi popis oblika trgovačkog društva iz trećih zemalja koji su slični oblicima trgovačkog društva navedenima u Prilogu I. Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 68. stavka 2. Činjenica da oblik trgovačkog društva iz treće zemlje nije uključen u popis ne isključuje primjenu pravila ove Direktive na taj oblik.

- [3. Trgovačko društvo koje ispunjava uvjete iz stavka 1. točaka (a) i (b), ali ne ispunjava one iz točaka (c) i/ili (d) tog stavka, može donijeti odluku o primjeni pravila ove Direktive u razdoblju od pet poreznih godina, među ostalim za svoje stalne poslovne jedinice koje se nalaze u drugim državama članicama. To se razdoblje automatski produljuje za uzastopna razdoblja od pet poreznih godina, osim ako postoji obavijest o prestanku postojanja kako je navedeno u članku 65. stavku 3. Uvjeti iz stavka 1. točaka (a) i (b) ispunjavaju se pri svakom produljenju razdoblja.]
4. Pravila ove Direktive ne primjenjuju se na brodarska društva podložna posebnom poreznom režimu za taj sektor. [Brodarsko društvo podložno posebnom poreznom režimu uzima se u obzir za potrebe određivanja trgovačkih društava koja su članovi iste grupe kako je navedeno u članku 3.]
- [5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 66. radi izmjene priloga I. i II. kako bi se u obzir uzele izmjene zakonâ država članica u pogledu oblikâ trgovačkog društva i porezâ na dobit.]

[Članak 3.

Matično društvo i društva kćeri koja ispunjavaju uvjete

1. Društvo kći koje ispunjava uvjete znači svako izravno društvo kći ili društvo kći nižeg ranga u kojem matično trgovačko društvo ima sljedeća prava:
- (a) pravo iskorištavanja više od 50 % prava glasa i
 - (b) pravo vlasništva nad kapitalom društva kćeri u udjelu većem od 75 % ili posjeduje pravo na udio u dobiti veći od 75 %.

2. Za potrebe izračuna pragova iz stavka 1. u pogledu društva kćeri nižeg ranga primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) kada se dosegne prag prava glasa u pogledu društva kćeri, smatra se da matično trgovačko društvo posjeduje 100 % tih prava;
- (b) pravo na dobit i vlasništvo kapitala izračunavaju se množenjem izravnih i neizravnih udjela u društvima kćerima na svakome rangu. Prava vlasništva u iznosu od 75 % ili manje koje izravno ili neizravno ima matično društvo, uključujući prava u trgovačkim društvima koja su rezidenti treće zemlje, također se uzimaju u obzir prilikom izračuna.]

Članak 4.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „porezni obveznik” znači trgovačko društvo koje ispunjava uvjete iz članka 2. stavka 1. ili 2. ili trgovačko društvo koje je odlučilo primjenjivati pravila ove Direktive u skladu s člankom 2. stavkom 3.;
- (2) „porezni neobveznik” znači trgovačko društvo koje ne ispunjava uvjete iz članka 2. stavka 1. ili 2. i koje nije odlučilo primjenjivati pravila ove Direktive u skladu s člankom 2. stavkom 3.;
- (3) „porezni obveznik rezident” znači porezni obveznik koji je rezident države članice u porezne svrhe;
- (4) „porezni obveznik nerezident” znači porezni obveznik koji nije rezident države članice u porezne svrhe;

- (5) „prihodi” znači primici od prodaje ili bilo koje druge transakcije bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza i pristojbi prikupljenih u ime vladinih agencija, bilo novčane ili nenovčane prirode, uključujući primitke od prodaje imovine i prava, kamate, dividende i druge raspodjele dobiti, uključujući skrivenu raspodjelu dobiti, skrivene doprinose, primitke od likvidacija, licencija i subvencija te bespovratna sredstva, primljene darove, kompenzacije i dobrovoljna plaćanja štete. Prihodi uključuju i nenovčane darove primljene od poreznog obveznika. Prihodi ne uključuju vlasnički kapital koji je prikupio porezni obveznik ili dug koji mu je otplaćen;
- (6) „troškovi” znači smanjenja neto vlasničkog kapitala trgovačkog društva tijekom porezne godine u obliku odljeva ili smanjenja vrijednosti imovine ili u obliku priznanja ili povećanja vrijednosti obveza, osim onih koje se odnose na novčane i nenovčane raspodjele dioničarima ili vlasnicima kapitala u tom svojstvu;
- (7) „porezno razdoblje” znači bilo koje dvanaestomjesečno razdoblje ili bilo koje drugo primjenjivo razdoblje u porezne svrhe koje nije dulje od 12 mjeseci;
- (8) „dobit” znači višak prihoda nad troškovima koji se mogu odbiti i drugim stavkama koje se mogu odbiti u poreznoj godini;
- (9) „gubitak” znači višak troškova koji se mogu odbiti i drugih stavaka koje se mogu odbiti nad prihodima u poreznoj godini;
- (10) „konsolidirana grupa za potrebe financijskog računovodstva” znači svi subjekti koji su u cijelosti uključeni u konsolidirana financijska izvješća sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja ili nacionalnim sustavom financijskog izvješćivanja;
- (10.a) „skrivena raspodjela dobiti” znači svaka gospodarska korist koja nije prikazana kao raspodjela dobiti te dovodi do njezina smanjenja, a porezni obveznik pruža je osobama iz članka 14. i ne bi je pružio neovisnim trećim osobama;

- (11) [„istraživanje i razvoj” znači eksperimentalni ili teorijski rad koji se provodi prije svega u cilju stjecanja novog znanja o temeljnim izvorima pojava i uočenih činjenica, koji nije namijenjen posebnoj primjeni ili upotrebi (osnovno istraživanje); ispitni postupak koji se provodi u cilju stjecanja novog znanja, a primarno je usmjeren na konkretan, praktičan ishod ili cilj (primijenjeno istraživanje); sustavni rad, koji se temelji na znanju stečenom tijekom istraživanja i praktičnom iskustvu te kojim se stvara dodatno znanje, a usmjeren je na stvaranje novih proizvoda ili postupaka ili na poboljšanje postojećih proizvoda ili postupaka (eksperimentalni razvoj);]
- (12) „troškovi zaduživanja” znači troškovi kamate na sve oblike duga, drugi troškovi ekonomski istovjetni kamati i troškovi nastali u vezi s prikupljanjem financijskih sredstava kako je utvrđeno u nacionalnom pravu, među ostalim plaćanja u okviru zajmova kojima se sudjeluje u dobiti, pripisane kamate na zamjenjive obveznice i obveznice bez kupona, plaćanja u okviru alternativnih financijskih aranžmana, elementi financijskog troška plaćanja financijskog zakupa, kapitalizirana kamata uključena u bilančnu vrijednost povezane imovine, amortizacija kapitalizirane kamate, iznosi koji se mjere upućivanjem na povrat financiranja u skladu s pravilima o transfernim cijenama, iznosi nominalnih kamata u okviru izvedenih instrumenata ili aranžmani za zaštitu od rizika u odnosu na zaduživanje subjekta, utvrđeni prinos od povećanja neto vlasničkog kapitala kako je navedeno u članku 11. ove Direktive, određeni dobici i gubici od tečajnih razlika pri pozajmljivanju i na instrumente povezane s prikupljanjem financijskih sredstava, naknade za jamstva za financijske aranžmane, naknade za aranžmane i slični troškovi koji se odnose na zaduživanje;
- (13) „prekoračeni troškovi zaduživanja” znači iznos za koji troškovi zaduživanja poreznog obveznika koji se mogu odbiti prekoračuju oporezive prihode od kamata i druge oporezive prihode koje prima porezni obveznik, a ekonomski su istovjetni prihodima od kamata;
- (14) „prijenos imovine” znači postupak kojim država članica gubi pravo na oporezivanje prenesene imovine, a imovina ostaje u pravnom ili ekonomskom vlasništvu istog poreznog obveznika;

- (15) „prijenos porezne rezidentnosti” znači postupak kojim porezni obveznik prestaje biti rezident određene države članice u porezne svrhe i stječe poreznu rezidentnost u drugoj državi članici ili trećoj zemlji;
- (16) „prijenos poslovanja koje obavlja stalna poslovna jedinica” znači postupak kojim porezni obveznik prestaje imati nastan u državi članici koji podliježe oporezivanju i stječe ga u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, a pritom ne postaje rezident te države članice ili treće zemlje u porezne svrhe;
- (17) „vrijednost u porezne svrhe” znači amortizacijska osnovica dugotrajne imovine ili skupa imovine umanjena za ukupnu odbijenu amortizaciju;
- (18) „tržišna vrijednost” znači iznos za koji je moguće razmijeniti imovinu ili namiriti međusobne obveze među voljnim nepovezanim stranama u izravnoj transakciji;
- (19) „dugotrajna imovina” znači materijalna imovina koju je porezni obveznik stekao ili stvorio i stečena nematerijalna imovina koja se može zasebno procijeniti i upotrebljava se ili se očekuje da će se upotrebljavati u poslovanju za ostvarivanje, održavanje ili osiguranje prihoda u razdoblju duljem od 12 mjeseci, osim ako je trošak njezina stjecanja ili izgradnje manji od 1000 EUR. Dugotrajna imovina također uključuje financijsku imovinu, uz izuzetak financijske imovine koja se drži radi trgovanja u skladu s člankom 21.;
- (20) „financijska imovina” znači dionice povezanih društava i njima pruženi zajmovi kako je navedeno u članku 56. ove Direktive, sudjelujući udjeli kako je utvrđeno člankom 2. stavkom 2. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹, zajmovi društvima s kojima je porezni obveznik povezan s pomoću sudjelujućih udjela, ulaganja koja se drže kao dugotrajna imovina, drugi zajmovi i vlastite dionice u mjeri u kojoj se nacionalnim pravom dopušta njihovo iskazivanje u bilanci;

¹ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

- (21) „trošak stjecanja ili izgradnje” znači gotovinski iznos ili njegovi ekvivalenti koji su plaćeni ili ih treba platiti ili vrijednost druge imovine pružene u zamjenu za stjecanje dugotrajne materijalne imovine ili potrošene za stjecanje dugotrajne materijalne imovine u trenutku njezina stjecanja ili izgradnje. U slučaju dugotrajne nematerijalne imovine uključuju se samo troškovi stjecanja;
- (22) „dugotrajna materijalna imovina dugog vijeka upotrebe” znači dugotrajna materijalna imovina s korisnim vijekom trajanja od 15 godina ili više. Građevine, zrakoplovi i brodovi smatraju se dugotrajnom materijalnom imovinom dugog vijeka upotrebe;
- (23) „dugotrajna materijalna imovina srednjeg vijeka upotrebe” znači dugotrajna materijalna imovina koja ne ispunjava uvjete za dugotrajnu materijalnu imovinu dugog vijeka upotrebe prema točki 22., a ima korisni vijek trajanja od osam godina ili više;
- (23.a) „dugotrajna materijalna imovina kratkog vijeka upotrebe” znači dugotrajna materijalna imovina koja ne ispunjava uvjete za dugotrajnu materijalnu imovinu dugog ili srednjeg vijeka upotrebe prema točkama 22. i 23., a ima korisni vijek trajanja od manje od osam godina;
- (24) „rabljena imovina” znači dugotrajna imovina s korisnim vijekom trajanja koji je u trenutku stjecanja bio djelomično iskorišten, a prikladna je za daljnju upotrebu u trenutačnom stanju ili nakon popravka;
- (25) „korisni vijek trajanja” znači razdoblje u kojem se imovina može smatrati dostupnom za upotrebu ili broj proizvodnih ili sličnih jedinica koje je porezni obveznik namjeravao ostvariti s pomoću te imovine;
- (26) „troškovi poboljšanja” znači bilo koji dodatan izdatak u vezi s dugotrajnom imovinom kojim se znatno povećava kapacitet imovine ili njezino funkcioniranje ili čini više od 10 % početne amortizacijske osnovice te imovine;
- (27) „zalihe i nedovršena proizvodnja” znači imovina namijenjena prodaji ili imovina u proizvodnom procesu namijenjena prodaji ili imovina u obliku materijala ili zaliha koje se upotrebljavaju u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga;

- (28) „ekonomski vlasnik” znači osoba koja u znatnoj mjeri ostvaruje sve koristi i snosi sve rizike povezane s dugotrajnom imovinom, neovisno o tome je li ta osoba pravni vlasnik. Porezni obveznik koji ima pravo posjedovati i upotrebljavati dugotrajnu imovinu i raspolagati njome te snosi rizik njezina gubitka ili uništenja u svakome se slučaju smatra ekonomskim vlasnikom;
- (29) „financijsko društvo” znači bilo koji od sljedećih subjekata:
- (a) kreditna institucija ili investicijsko poduzeće kako je utvrđeno u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća², UAIF kako je utvrđeno u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća³ ili društvo za upravljanje kako je utvrđeno u članku 2. stavku 1. točki (b) Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴;
 - (b) društvo za osiguranje kako je utvrđeno u članku 13. točki 1. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵;
 - (c) društvo za reosiguranje kako je utvrđeno u članku 13. točki 4. Direktive 2009/138/EZ;

² Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

³ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

⁴ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

⁵ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

- (d) institucija za strukovno mirovinsko osiguranje kako je utvrđena u članku 6. točki (a) Direktive 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁶, osim ako je država članica odlučila da neće u cijelosti ili djelomično primjenjivati tu Direktivu na navedenu instituciju u skladu s člankom 5. te Direktive ili izaslanik institucije za strukovno mirovinsko osiguranje kako je navedeno u članku 19. stavku 1. Direktive 2003/41/EZ;
- (e) mirovinska institucija koja upravlja mirovinskim sustavima koji ispunjavaju uvjete za sustave socijalne sigurnosti obuhvaćene Uredbom (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ i Uredbom (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁸, kao i bilo koji drugi pravni subjekt osnovan u svrhu ulaganja u takve mirovinske sustave;
- (f) AIF kako je utvrđen u članku 4. stavku 1. točki (a) Direktive 2011/61/EU, kojim upravlja UAIF kako je utvrđen u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU ili AIF koji se nadzire u skladu s nacionalnim pravom;
- (g) UCITS kako je utvrđen u članku 1. stavku 2. Direktive 2009/65/EZ;
- (h) središnja druga ugovorna strana kako je utvrđeno u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁹;

⁶ Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2003. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 235, 23.9.2003., str. 10.).

⁷ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 200, 7.6.2004., str. 1.).

⁸ Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 284, 30.10.2009., str. 1.).

⁹ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

- (i) središnji depozitorij vrijednosnih papira kako je utvrđen u članku 2. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰;
- (30) „subjekt” znači bilo koji pravni dogovor za obavljanje poslovanja putem trgovačkog društva ili strukture koja je transparentna u porezne svrhe;
- (31) „hibridna neusklađenost” znači situacija između poreznog obveznika i povezanoga društva u različitim poreznim jurisdikcijama ili strukturirani aranžman između stranaka u različitim poreznim jurisdikcijama, ako se jedan od sljedećih ishoda može pripisati razlikama u pravnoj karakterizaciji financijskog instrumenta ili subjekta ili u postupanju s komercijalnom prisutnošću kao stalnom poslovnom jedinicom:
- (a) odbitak istog plaćanja, troškova ili gubitaka od oporezive osnovice i u jurisdikciji iz koje potječe plaćanje, u kojoj su nastali troškovi ili u kojoj je pretrpljen gubitak i u drugoj jurisdikciji („dvostruki odbitak”);
 - (b) odbitak plaćanja od porezne osnovice u jurisdikciji iz koje potječe plaćanje bez pripadajućeg uključivanja tog plaćanja u porezne svrhe u drugoj jurisdikciji („odbitak bez uključivanja”);
 - (c) u slučaju razlika u postupanju s komercijalnom prisutnošću kao stalnom poslovnom jedinicom, neoporezivanje prihoda u jurisdikciji u kojoj je ostvaren bez pripadajućeg uključivanja istog prihoda u porezne svrhe u drugoj jurisdikciji („neoporezivanje bez uključivanja”).

Hibridna neusklađenost pojavljuje se samo u mjeri u kojoj iznos istih plaćanja koja su odbijena, nastalih troškova ili pretrpljenih gubitaka u dvjema jurisdikcijama prelazi iznos prihoda koji je uključen u objema jurisdikcijama i koji se može pripisati istome izvoru.

¹⁰ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

Hibridna neusklađenost uključuje i prijenos financijskog instrumenta na temelju strukturiranog aranžmana u kojem sudjeluje porezni obveznik i u kojem se u porezne svrhe smatra da je odnosni prinos na preneseni financijski instrument istodobno dobilo više strana koje sudjeluju u aranžmanu, a u porezne su svrhe rezidentne u različitim jurisdikcijama, što dovodi do jednog od sljedećih ishoda:

- (a) odbijanje plaćanja povezanoga s odnosnim prinosom bez odgovarajućeg uključivanja takvog plaćanja u porezne svrhe, osim ako je odnosni prinos uključen u oporezivi prihod jedne od uključenih strana;
 - (b) olakšica za porez po odbitku koja se primjenjuje na plaćanje proizišlo iz prenesenog financijskog instrumenta u korist više uključenih više strana;
- (32) „strukturirani aranžman” znači aranžman koji uključuje hibridnu neusklađenost, pri čemu je neusklađenost uračunana u uvjete aranžmana ili aranžman čija je svrha stvaranje ishoda hibridne neusklađenosti, osim ako se od poreznog obveznika ili povezanog društva nije moglo razumno očekivati da bude svjesno hibridne neusklađenosti i ako ono nije imalo udjela u vrijednosti porezne olakšice proizišle iz hibridne neusklađenosti;
- (33) „nacionalno pravo o porezu na dobit” znači statut države članice kojim je predviđen jedan od poreza navedenih u Prilogu II.

Komisija može donijeti delegirane akte u skladu s člankom 66. u cilju utvrđivanja definicija dodatnih pojmova.

Članak 5.

Stalna poslovna jedinica u državi članici poreznog obveznika koji je rezident u porezne svrhe u Uniji

1. Smatra se da porezni obveznik ima stalnu poslovnu jedinicu u državi članici koja nije država članica u kojoj je rezident u porezne svrhe ako u toj drugoj državi članici ima stalno mjesto poslovanja preko kojega se u cijelosti ili djelomično odvija poslovanje poduzeća, uključujući posebno:
 - (a) sjedište uprave;
 - (b) podružnicu;
 - (c) ured;
 - (d) tvornicu;
 - (e) radionicu;
 - (f) rudnik, naftnu ili plinsku bušotinu, kamenolom ili bilo koje drugo mjesto na kojemu se vade prirodni resursi.
2. Gradilište, građevinski ili instalacijski projekt smatra se stalnom poslovnom jedinicom samo ako traje dulje od 12 mjeseci.
3. Pojam „stalna poslovna jedinica” ne uključuje sljedeće djelatnosti, pod uvjetom da su one pomoćne ili pripremne naravi ili da je ukupna djelatnost stalnog mjesta poslovanja u slučaju iz točke (f) takve naravi:
 - (a) upotreba objekata isključivo u svrhe skladištenja, izlaganja ili dostave robe ili proizvoda koji pripadaju poreznom obvezniku;
 - (b) održavanje zalihe robe ili proizvoda koji pripadaju poreznom obvezniku isključivo u svrhu skladištenja, izlaganja ili dostave;

- (c) održavanje zalihe robe ili proizvoda koji pripadaju poreznom obvezniku isključivo u svrhu obrade koju provodi druga osoba;
 - (d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu nabave robe ili proizvoda za poreznog obveznika ili prikupljanja informacija za poreznog obveznika;
 - (e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu izvršavanja bilo koje druge djelatnosti za poreznog obveznika;
 - (f) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu bilo koje kombinacije djelatnosti navedenih u točkama od (a) do (e).
4. Ne dovodeći u pitanje stavak 5., ako osoba koja u državi članici djeluje u ime poreznog obveznika i prilikom tog djelovanja uobičajeno sklapa ugovore ili ima glavnu ulogu u postupku koji dovodi do sklapanja ugovora koji se redovito sklapaju bez znatnih izmjena poreznog obveznika, smatra se da porezni obveznik ima stalnu poslovnu jedinicu u toj državi članici u pogledu djelatnosti koje provodi ta osoba za poreznog obveznika.

Ugovori iz prvog podstavka sklapaju se:

- (a) u ime poreznog obveznika ili
- (b) radi prijenosa vlasništva ili dodjele prava korištenja imovinom u vlasništvu poreznog obveznika ili imovinom kojom se poreznik obveznik ima pravo koristiti ili
- (c) radi pružanja usluga poreznog obveznika.

Podstavci 1. i 2. ne primjenjuju se ako su djelatnosti te osobe pomoćne ili pripremne u naravi kako je navedeno u stavku 3. pa se stalno mjesto poslovanja, kada bi se te djelatnosti u okviru njega provodile, ne bi smatralo stalnom poslovnom jedinicom na temelju odredaba tog stavka.

5.

- (a) Stavak 4. ne primjenjuje se ako osoba koja djeluje u državi članici u ime poreznog obveznika obavlja poslovne aktivnosti u toj državi članici kao neovisni zastupnik i djeluje za poreznog obveznika u uobičajenom tijeku poslovanja. Ako, međutim, osoba djeluje isključivo ili gotovo isključivo u ime jednoga poreznog obveznika ili više njih s kojima je „usko povezana”, ta se osoba ne smatra neovisnim zastupnikom u smislu ovoga stavka u pogledu tih poreznih obveznika.
- (b) Za potrebe ovog članka, osoba je „usko povezana” s poreznim obveznikom ako jedan od njih izravno ili neizravno u onome drugome posjeduje pravo iskorištavanja više od 50 % prava glasa, pravo vlasništva nad kapitalom u udjelu većem od 50 % ili pravo na udio u dobiti veći od 50 %.

6. Činjenica da porezni obveznik koji je rezident u porezne svrhe u državi članici nadzire ili je pod nadzorom poreznog obveznika koji je porezni rezident u drugoj državi članici ili obavlja poslovne aktivnosti u toj drugoj državi članici (putem stalne poslovne jedinice ili na drugi način) ne znači sama po sebi da je bilo koji od navedenih poreznih obveznika stalna poslovna jedinica onog drugog.

POGLAVLJE II.

IZRAČUN POREZNE OSNOVICE

Članak 6.

Opća načela

- 1. Pri izračunu porezne osnovice dobit i gubici priznaju se samo ako su ostvareni.
- 2. Transakcije i oporezivi događaji mjere se pojedinačno.

3. Izračun porezne osnovice provodi se dosljedno, osim ako je izmjena načina izračuna opravdana iznimnim okolnostima.
4. Porezna osnovica izračunava se za svaku poreznu godinu, osim ako je drukčije predviđeno.
5. Porezna osnovica utvrđuje se na temelju nacionalnih računovodstvenih pravila, pod uvjetom da su usklađena s pravilima utvrđenima ovom Direktivom.
6. Pravilima ove Direktive ne sprečava se države članice da primjenjuju nacionalne sustave oporezivanja grupa, uključujući zasebni porezni sustav subjekta kako bi se omogućio prijenos dobiti ili kamata. Ako je poreznom obvezniku dopušteno djelovati u ime grupe ili se to od njega zahtijeva, kako je utvrđeno u pravilima o nacionalnim sustavima oporezivanja grupa, cijela se grupa smatra poreznim obveznikom.

Članak 7.

Elementi porezne osnovice

1. Porezna osnovica izračunava se umanjivanjem prihoda za neoporezive prihode, troškove koji se mogu odbiti i druge stavke koje se mogu odbiti.
- [2. Alternativno, porezna osnovica može se izračunavati kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti (neto) poslovne imovine na kraju porezne godine i knjigovodstvene vrijednosti (neto) poslovne imovine na kraju porezne godine koja joj je prethodila, uvećano za vrijednost svake otplate nominalnog kapitala i raspodjele dobiti te umanjeno za svako povećanje poslovne imovine izvršeno na temelju prava trgovačkih društava, pod uvjetom da bi rezultat bio jednak onome da se primijeni izračun iz stavka 1. Izračun treba provesti uz poštovanje pravila o poreznom izuzeću na prihode, odbitku troškova, priznavanju i vrednovanju te amortizaciji, kako su utvrđena ovom Direktivom.]

Članak 8.

Izuzeti prihodi

Sljedeći prihodi nisu uključeni u poreznu osnovicu:

- (a) subvencije izravno povezane sa stjecanjem, izgradnjom ili poboljšanjem dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji u skladu s člancima od 30. do 40.;
- (b) primici od prodaje skupa imovine kako je navedeno u članku 37. stavku 2., uključujući tržišnu vrijednost nenovčanih darova;
- (c) dobiti od prodaje dionica, pod uvjetom da je porezni obveznik održavao najmanje 10 % udjela u kapitalu ili 10 % prava glasa trgovačkog društva tijekom 12 mjeseci koji su prethodili prodaji, uz iznimku dobitaka nastalih prodajom dionica koje se drže radi trgovanja kako je navedeno u članku 21. stavku 3. i dionica u vlasništvu društava za životno osiguranje u skladu s člankom 28. točkom (b);
- (d) primljene raspodjele dobiti, uključujući skrivene raspodjele dobiti, pod uvjetom da porezni obveznik ima najmanje 10 % udjela u kapitalu ili 10 % prava glasa trgovačkog društva koje je raspodijelilo dobit tijekom neprekinutog razdoblja od najmanje 12 mjeseci, uz iznimku raspodjela dobiti od dionica koje se drže radi trgovanja kako je navedeno u članku 21. stavku 4. i raspodjela dobiti koje su primila društva za životno osiguranje u skladu s člankom 28. točkom (c);
- (e) dohodak stalne poslovne jedinice koji je primio porezni obveznik u državi članici u kojoj je rezident u porezne svrhe.

Članak 9.

Troškovi koji se mogu odbiti

1. Troškovi se mogu odbiti samo u mjeri u kojoj su nastali u izravnom poslovnom interesu poreznog obveznika.
2. Troškovi iz stavka 1. uključuju sve troškove prodaje i sve troškove bez odbijenog poreza na dodanu vrijednost koje je porezni obveznik zabilježio u cilju ostvarivanja ili osiguravanja prihoda, uključujući troškove za istraživanje i razvoj te troškove nastale pri prikupljanju kapitala ili zaduživanja u svrhu poslovanja.
- [3. Osim iznosa koji se mogu odbiti kao troškovi za istraživanje i razvoj u skladu sa stavkom 2. te pod uvjetom da porezni obveznik ne iskorištava, izravno ili neizravno, bilo koju olakšicu, neovisno o njezinu obliku, koju u vezi s takvim troškovima za istraživanje i razvoj pruža pojedina država članica u okviru nacionalnog zakonodavstva, porezni obveznik može u jednoj poreznoj godini odbiti i dodatnih 50 % takvih troškova nastalih tijekom te godine, uz izuzetak troškova povezanih s imovinom iz članka 33. stavka 1. točaka (c), (d) i (e) i članka 33. stavka 2. točaka (c), (d) i (e).

U mjeri u kojoj troškovi za istraživanje i razvoj prelaze 20 000 000 EUR, porezni obveznik može odbiti 25 % prekoračenog iznosa.

Odstupajući od prvog podstavka, porezni obveznik može odbiti dodatnih [100%] svojih troškova za istraživanje i razvoj do iznosa od 20 000 000 EUR ako ispunjava sve uvjete navedene u nastavku:

- (a) poduzeće nije uvršteno na burzu i ima manje od 50 zaposlenika i godišnji promet i/ili ukupnu godišnju bilancu koja ne prelazi 10 000 000 EUR;

- (b) poduzeće nije registrirano dulje od pet godina. Ako porezni obveznik ne podliježe upisu u registar, može se smatrati da razdoblje od pet godina počinje kada poduzeće pokrene svoju poslovnu djelatnost ili za nju podliježe oporezivanju;
- (c) poduzeće nije osnovano spajanjem ili drugim oblikom reorganizacije poslovanja;
- (d) poduzeće nema povezana društva kako je navedeno u članku 56.;
- (e) poduzeće ne iskorištava, izravno ili neizravno, bilo koju olakšicu, neovisno o njezinu obliku, koju u vezi s takvim troškovima za istraživanje i razvoj pruža pojedina država članica u okviru nacionalnog zakonodavstva.]

4. Države članice mogu predvidjeti odbitak za darove i donacije dobrotvornim tijelima.

Članak 10.

Druge stavke koje se mogu odbiti

Odbitak se provodi u pogledu amortizacije dugotrajne imovine navedene u člancima od 30. do 40.

[Članak 11.

Olakšica za rast i ulaganje („AGI”)

1. Za potrebe ovog članka „osnovica vlasničkog kapitala olakšice za rast i razvoj (AGI)” znači razlika između knjigovodstvene vrijednosti vlasničkog kapitala poreznog obveznika i knjigovodstvene vrijednosti njegova udjela u kapitalu povezanih društava kako je navedeno u članku 56.
2. Za potrebe ovog članka „vlasnički kapital” znači:
 - (a) ako je porezni obveznik trgovačko društvo, ukupnost:
 - i. upisanog kapitala;

- ii. premija na emitirane dionice;
- iii. revalorizacijskih rezervi;
- iv. pričuva:
 - zakonskih rezervi;
 - rezervi za vlastite dionice;
 - statutarne rezervi;
 - drugih rezervi, uključujući rezervu za fer vrijednost;
- v. prenesene računovodstvene dobiti ili gubitka i
- vi. računovodstvene dobiti ili gubitka financijske godine.

Ako je porezni obveznik stalna poslovna jedinica, navedeni pojam znači vlasnički kapital tog poreznog obveznika koji se može pripisati stalnoj poslovnoj jedinici.

- 3. Iznos jednak utvrđenom prinosu od povećanja osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja može se odbiti od oporezive osnovice poreznog obveznika u skladu sa stavcima od 1. do 6. Ako dođe do smanjenja osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja, iznos jednak utvrđenom prinosu od smanjenja te osnovice postaje oporeziv.
- 4. (a) Povećanja ili smanjenja osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja izračunavaju se za prvih [deset] poreznih godina u kojima porezni obveznik podliježe pravilima ove Direktive kao razlika između osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja na kraju relevantne porezne godine i osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja prvog dana prve porezne godine u kojoj se primjenjuju pravila ove Direktive.

- (b) Odstupajući od stavka 4. podstavka 1., ako je rezultat izračuna osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja smanjenje osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja, kretanje osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja ponovno se izračunava bez uzimanja u obzir računovodstvenih gubitaka koje je zabilježio porezni obveznik od prve porezne godine u kojoj se primjenjuju pravila ove Direktive. Ako je rezultat takvog ponovnog izračuna povećanje osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja, to se povećanje ne uzima u obzir.
 - (c) Nakon prvih deset poreznih godina polazište za izračun iznosa osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja koji se može odbiti od osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja na kraju relevantne porezne godine pomiče se svake godine za jednu poreznu godinu.
5. Utvrđeni prinos naveden u stavku 3. jednak je prinosu od 10-godišnjih referentnih državnih obveznica država europodručja u prosincu godine koja prethodi relevantnoj poreznoj godini, kako je objavila Europska središnja banka, uvećano za premijski rizik od dva postotna boda. Ako je krivulja godišnjeg prinosa negativna, primjenjuje se donja granica od dva posto.
6. Odstupajući od stavaka od 1. do 5., ako je uspostavljen aranžman ili niz aranžmana ponajprije u svrhu ostvarenja poreznih pogodnosti na temelju ovog članka, iz osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja isključuje se sljedeće:
- (a) unutargrupni zajmovi i zajmovi u vezi s povezanim društvima, kako je navedeno u članku 56.;
 - (b) unutargrupni gotovinski doprinosi i doprinosi u naravi;
 - (c) unutargrupni prijenosi imovine i udjela;
 - (d) ponovna kategorizacija starog kapitala kao novog likvidacijama i pokretanjem novoosnovanih poduzeća;
 - (e) osnivanje društava kćeri;
 - (f) stjecanje, djelomično ili u cijelosti, poduzeća u vlasništvu povezanih društava;

- (g) strukture dvostrukog iskorištavanja (tzv. *double-dipping*) kojima se kombiniraju odbitak kamata i odbici na temelju AGI-ja;
- (h) povećanja iznosa potraživanja po financiranju zajmova za povezana društva u usporedbi s iznosom takvih potraživanja na referentni datum.]

Članak 12.

Stavke koje se ne mogu odbiti

Odstupajući od članaka 9. i 10., sljedeće stavke nije moguće odbiti:

- (a) raspodjele dobiti, uključujući skrivene raspodjele dobiti, i otplate vlasničkog kapitala ili duga;
- (b) 50 % troškova reprezentacije, do iznosa koji ne prelazi [x] % prihoda u poreznoj godini.

Države članice mogu nametnuti dodatna ograničenja na odbitke troškova povezanih s načinom života ili privatnom sferom;

- (c) prijenos zadržane zarade u rezervu koja čini dio vlasničkog kapitala trgovačkog društva;
- (d) porez na dobit trgovačkih društava i slične poreze na dobit;
- (e) mita i druga nezakonita plaćanja;
- (f) novčane i ugovorne kazne, uključujući naknade za kašnjenje plaćanja, koje se podmiruju javnom tijelu zbog kršenja nekog propisa;
- (g) troškove koje je zabilježio porezni obveznik u svrhu ostvarivanja dohotka koji je izuzet od poreza u skladu s člankom 8. točkama (c), (d) i (e);
- (h) darove osobama koje nisu zaposlenici poreznog obveznika. Pravilo o nemogućnosti odbitka ne primjenjuje se ako trošak stjecanja ili izgradnje predmeta koje je primatelj dobio tijekom poslovne godine ukupno ne prelazi iznos od [50 EUR];

- (i) darove i donacije osim onih navedenih u članku 9. stavku 4.;
- (j) troškove stjecanja ili izgradnje ili troškove povezane s poboljšanjem dugotrajne imovine koji se mogu odbiti u skladu s člancima 10. i 18., osim troškova povezanih s istraživanjem i razvojem. Troškovi navedeni u članku 33. stavku 1. točki (a) i članku 33. stavku 2. točkama (a) i (b) ne smatraju se troškovima povezanim s istraživanjem i razvojem;
- (k) [godišnje doprinose koje snose banke na temelju Direktive o oporavku i sanaciji banaka i Uredbe o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu;]
- (l) gubitke koje je zabilježila stalna poslovna jedinica u trećoj zemlji.

Članak 13.

Pravilo o ograničavanju kamata

1. Troškovi zaduživanja mogu se odbiti do iznosa kamata ili drugih oporezivih prihoda od financijske imovine koje je primio porezni obveznik.
2. Prekoračeni troškovi zaduživanja mogu se odbiti u poreznoj godini u kojoj su nastali do najviše 30 % zarade poreznog obveznika prije kamata, poreza i amortizacije („EBITDA”) ili do iznosa koji nije veći od 3 000 000 EUR, ovisno o tome koji je iznos veći.

Ako se grupa smatra poreznim obveznikom u skladu s člankom 6., prekoračeni troškovi zaduživanja i EBITDA izračunavaju se za cijelu grupu. Iznos od 3 000 000 EUR također se uzima u obzir za cijelu grupu.

3. EBITDA se izračunava tako da se poreznoj osnovici poreznog obveznika dodaju iznosi prekoračenih troškova zaduživanja prilagođeni za iznos poreza, kao i iznosi amortizacije prilagođeni za iznos poreza. Prihodi izuzeti od poreza isključuju se iz EBITDA-e poreznog obveznika.

4. Odstupajući od stavka 2., porezni obveznik koji ispunjava uvjete za samostalno trgovačko društvo ima pravo na cjeloviti odbitak svojih prekoračenih troškova zaduživanja. „Samostalno trgovačko društvo” znači porezni obveznik koji nije dio konsolidirane grupe za potrebe financijskog računovodstva i ne posjeduje povezana društva ili stalne poslovne jedinice.
5. Odstupajući od stavka 2., prekoračeni troškovi zaduživanja mogu se u cijelosti odbiti ako su nastali zbog:
 - (a) zajmova sklopljenih prije [datum političkog sporazuma o ovoj Direktivi], uz izuzetak svake naknadne izmjene tih zajmova;
 - (b) zajmova upotrijebljenih za financiranje dugoročnih javnih infrastrukturnih projekata ako su nositelj projekta, troškovi zaduživanja, imovina i prihod unutar Unije.

Za potrebe točke (b) „dugoročni javni infrastrukturni projekt” znači projekt kojim se osigurava, nadograđuje ili održava imovina velikih razmjera za koju država članica smatra da je u općem javnom interesu odnosno kojim se upravlja njome.

Ako se primjenjuje točka (b), sav prihod od dugoročnog javnog infrastrukturnoga projekta isključuje se iz EBITDA-e poreznog obveznika.
6. Prekoračeni troškovi zaduživanja koji se ne mogu odbiti u određenoj poreznoj godini prenose se bez vremenskog ograničenja.
7. Stavci od 1. do 6. ne primjenjuju se na financijska društva, uključujući ona koja su dio konsolidirane grupe za potrebe financijskog računovodstva.

Članak 14.

Izdaci nastali u korist dioničara, izravnih srodnika tih dioničara ili povezanih društava

Olakšice dodijeljene dioničaru koji je privatna osoba, drugoj osobi koja je osobno povezana s dioničarom ili povezanom društvu kako je navedeno u članku 56. ne smatraju se troškovima koje je moguće odbiti ili se prihodi prema potrebi povećavaju ako takve olakšice ne bi bile dodijeljene neovisnoj trećoj strani.

POGLAVLJE III.

VREMENSKE I KOLIČINSKE ODREDNICE

Članak 15.

Opća načela

Prihodi i troškovi te druge stavke koje se mogu odbiti priznaju se u poreznoj godini u kojoj su obračunani ili nastali, osim ako je drukčije predviđeno ovom Direktivom.

Članak 16.

Obračun prihoda

1. Prihodi se obračunavaju kada nastupi pravo na njihovo primanje i kada se mogu pouzdano izmjeriti, neovisno o tome jesu li relevantni iznosi doista plaćeni.
2. Prihodi koji proizlaze iz trgovanja robom smatraju se obračunanima u skladu sa stavkom 1. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) porezni obveznik na kupca je prenio vlasništvo nad prodanom robom;
 - (b) porezni obveznik ne zadržava stvarnu kontrolu nad prodanom robom;

- (c) iznos prihoda može se pouzdano izmjeriti;
 - (d) vjerojatno je da će ekonomske koristi povezane s transakcijom ostvariti porezni obveznik;
 - (e) troškovi koji su nastali ili će nastati u pogledu transakcije mogu se pouzdano izmjeriti.
3. Prihodi koji proizlaze iz pružanja usluga smatraju se obračunanima u mjeri u kojoj su usluge pružene i ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) iznos prihoda može se pouzdano izmjeriti;
 - (b) vjerojatno je da će ekonomske koristi povezane s transakcijom ostvariti pružatelj;
 - (c) stupanj dovršetka transakcije na kraju porezne godine može se pouzdano izmjeriti;
 - (d) troškovi koji su nastali ili će nastati u pogledu transakcije mogu se pouzdano izmjeriti.
- Ako nisu ispunjeni kriteriji iz točaka od (a) do (d), prihodi koji proizlaze iz pružanja usluga smatraju se obračunanima samo u mjeri u kojoj se mogu povezati s troškovima koji se mogu odbiti.
4. Ako prihodi proizlaze iz plaćanja poreznom obvezniku čija je provedba predviđena u nekoliko faza, prihodi se smatraju obračunanima pri dospijeću svake pojedine rate.

Članak 17.

Nastanak troškova koji se mogu odbiti

Troškovi koji se mogu odbiti nastaju u trenutku ispunjenja svih sljedećih uvjeta:

- (a) nastupila je obveza izvršenja plaćanja; ako se trošak sastoji od plaćanjâ poreznog obveznika u nekoliko faza, obveza izvršenja plaćanja nastupa pri dospijeću svake pojedine rate;
- (b) iznos obveze može se količinski odrediti;
- (c) u slučaju trgovanja robom znatni rizici i koristi od vlasništva nad robom preneseni su na poreznog obveznika, a u slučaju pružanja usluga one su pružene poreznom obvezniku.

Članak 18.

Troškovi povezani s imovinom koja se ne amortizira

Troškovi stjecanja ili izgradnje dugotrajne materijalne imovine kako je navedeno u članku 38. ili troškovi poboljšanja te imovine mogu se odbiti u poreznoj godini u kojoj je ta imovina prodana, pod uvjetom da se primici od prodaje uključe u poreznu osnovicu.

Članak 19.

Zalihe i nedovršena proizvodnja

1. Ukupni iznos troškova koji se mogu odbiti u poreznoj godini uvećava se za vrijednost zaliha i nedovršene proizvodnje na početku porezne godine te umanjuje za vrijednost zaliha i nedovršene proizvodnje na kraju iste porezne godine, uz izuzetak zaliha i nedovršene proizvodnje povezanih s dugotrajnim ugovorima kako je navedeno u članku 22.

2. Troškovi zaliha i nedovršene proizvodnje mjere se metodom kojom se pretpostavlja njihovo iskorištavanje redosljedom nabave („*first-in, first-out*”, „*last-in, first-out*”) ili metodom ponderiranog prosječnog troška.
3. Trošak zaliha i nedovršene proizvodnje koji uključuje stavke koje uobičajeno nisu međusobno razmjenjive te robu ili usluge koji su proizvedeni ili pruženi te odvojeni za pojedine projekte mjeri se pojedinačno.
4. Porezni obveznik primjenjuje istu metodu vrednovanja na sve zalihe i nedovršene proizvodnje slične naravi i namjene.

Trošak zaliha i nedovršene proizvodnje sadržava sve troškove nabave, izravne troškove konverzije i druge izravne troškove nastale prilikom njihove dopreme na lokaciju i dovođenje u stanje u kojemu se nalaze u relevantnoj poreznoj godini.

Troškovi ne uključuju odbijeni porez na dodanu vrijednost.

[Porezni obveznik koji je uključio neizravne troškove pri vrednovanju zaliha i nedovršene proizvodnje prije nego što je počeo podlijevati pravilima ove Direktive može nastaviti primjenjivati pristup neizravnih troškova.]

5. Zalihe i nedovršena proizvodnja vrednuju se na posljednji dan porezne godine prema trošku ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno što je manje.

Neto utrživa vrijednost jest procijenjena prodajna cijena u sklopu redovnog poslovanja umanjena za procijenjene troškove dovršenja i procijenjene troškove koji su potrebni kako bi se izvršila prodaja.

Članak 20.

Vrednovanje

1. Porezna osnovica izračunava se na temelju sljedećih elemenata:
 - (a) novčane protuvrijednosti transakcije, kao što je cijena prodane robe ili pruženih usluga;

- (b) tržišne vrijednosti, ako je protuvrijednost transakcije u cijelosti ili djelomično nenovčana;
 - (c) tržišne vrijednosti, u slučaju nenovčanog dara;
 - (d) tržišne vrijednosti financijske imovine i obveza koji se drže radi trgovanja.
2. Porezna osnovica, uključujući prihode i troškove, izražava se u eurima tijekom porezne godine ili se pretvara u eure na posljednji dan porezne godine prema godišnjem prosječnom deviznom tečaju kalendarske godine koji izdaje Europska središnja banka ili prema prosječnim dnevnim podacima koje izdaje Europska središnja banka tijekom porezne godine ako se porezna godina ne poklapa s kalendarskom godinom.
3. Stavak 2. ne primjenjuje se na poreznog obveznika u državi članici koja nije uvela euro.

Članak 21.

Financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (knjiga trgovanja)

1. Smatra se da se financijski instrument drži radi trgovanja ako ispunjava jedno od navedenoga:
- (a) stečen je ili nastao ponajprije radi prodaje ili ponovne kupnje u roku od 12 kalendarskih mjeseci;
 - (b) dio je portfelja identificiranih financijskih instrumenata, uključujući izvedenice, kojima se upravlja zajedno i za koje postoji dokaz o nedavnom stvarnom uzorku kratkoročnog ostvarenja dobiti.
2. Odstupajući od članaka 16. i 17., sve razlike između tržišne vrijednosti financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja izračunane na početku porezne godine ili na datum kupnje ako je nastupio poslije i njihove tržišne vrijednosti izračunane na kraju iste porezne godine uključuje se u poreznu osnovicu za tu poreznu godinu.

3. Primici od prodanog financijskog instrumenta koji se drži radi trgovanja dodaju se poreznoj osnovici. Tržišna vrijednost tog instrumenta na početku porezne godine ili na datum kupnje ako je nastupio poslije odbija se od porezne osnovice.
4. Izuzetak od porezne osnovice iz članka 8. točke (d) ne primjenjuje se ako su raspodjele dobiti primljene u vezi s udjelom koji se drži radi trgovanja.
5. Odstupajući od članka 8. točke (c), sve razlike između tržišne vrijednosti financijskog instrumenta koji se više ne drži radi trgovanja, ali se i dalje drži kao dugotrajna imovina izračunane na početku porezne godine ili na datum kupnje ako je nastupio poslije, i njegove tržišne vrijednosti izračunane na kraju iste porezne godine uključuju se u poreznu osnovicu za tu poreznu godinu.

Odstupajući od članka 8. točke (c), sve razlike između tržišne vrijednosti financijskog instrumenta koji se više ne drži kao dugotrajna imovina, ali se i dalje drži radi trgovanja izračunane na početku porezne godine ili na datum kupnje ako je nastupio poslije i njegove tržišne vrijednosti izračunane na kraju iste porezne godine uključuju se u poreznu osnovicu za tu poreznu godinu.

Tržišna vrijednost financijskog instrumenta na kraju porezne godine tijekom koje je iz dugotrajne imovine postao instrument koji se drži radi trgovanja i obratno ostaje njegova tržišna vrijednost i na početku godine koja slijedi nakon navedene promjene.

6. Razdoblje iz članka 8. točke (c) počinje ili se prekida ako se financijski instrument više ne drži radi trgovanja ili više ne čini dugotrajnu imovinu.

Članak 22.

Dugoročni ugovori

1. Ugovor se smatra dugoročnim ako ispunjava sve uvjete navedene u nastavku:
 - (a) sklopljen je u svrhu proizvodnje, instalacije ili izgradnje odnosno radi pružanja usluga;

- (b) njegovo trajanje ili očekivano trajanje dulje je od 12 mjeseci.
2. Odstupajući od članka 16., prihodi povezani s dugoročnim ugovorom smatraju se obračunanima u iznosu koji odgovara dijelu dugoročnog ugovora koji je izvršen u relevantnoj poreznoj godini. Postotak izvršenosti dugoročnog ugovora određuje se na temelju omjera troškova u toj godini i sveukupnih procijenjenih troškova.
3. Troškovi povezani s dugoročnim ugovorima mogu se odbiti u poreznoj godini u kojoj su nastali.

Članak 23.

Rezervacije

1. Odstupajući od članka 17., ako se na kraju porezne godine utvrdi da porezni obveznik ima pravnu obvezu koja proizlazi iz djelatnosti ili transakcija provedenih u toj poreznoj godini ili u prethodnim poreznim godinama, može se odbiti svaki pouzdano procjenjiv iznos koji proizlazi iz te obveze, pod uvjetom da se očekuje da će krajnjom namirom iznosa dovesti do troška koji se može odbiti. Isto se primjenjuje na javne obveze za koje se očekuje da će u roku od iduće dvije kalendarske godine dovesti do troškova koji se mogu odbiti.

Za potrebe ovog članka pravna obveza može proizići iz jednoga od navedenoga:

- (a) ugovora;
- (b) zakonodavstva;
- (c) upravnog akta opće naravi ili akta upućenog određenom poreznom obvezniku;
- (d) druge primjene prava.

Ako se obveza odnosi na djelatnost ili transakciju koja će se nastaviti u sljedećim poreznim godinama, rezervacija se razmjerno raspoređuje tijekom razdoblja procijenjenog trajanja djelatnosti ili transakcije.

Rezervacije u okviru ovoga članka preispituju se i prilagođavaju na kraju svake porezne godine. Pri izračunu porezne osnovice u sljedećim poreznim godinama u obzir se uzimaju iznosi koji su već odbijeni u skladu s ovim člankom.

2. Pouzdano procijenjeni iznos kako je navedeno u stavku 1. jest očekivani trošak potreban za namiru postojeće pravne obveze na kraju porezne godine, pod uvjetom da se ta procjena temelji na svim relevantnim čimbenicima, uključujući prošla iskustva trgovačkog društva, grupe ili industrije. Pri procjeni iznosa rezervacije primjenjuje se sljedeće:
 - (a) u obzir se uzimaju svi rizici i nesigurnosti, pri čemu se nesigurnošću ne opravdava stvaranje prekomjernih rezervacija;
 - (b) ako rezervacije traju 12 mjeseci ili dulje te ne postoji dogovorena diskontna stopa, rezervacija se diskontira prema stopi prinosa 10-godišnjih referentnih državnih obveznica država europodručja u prosincu godine koja prethodi relevantnoj poreznoj godini, kako je objavila Europska središnja banka, uvećano za premijski rizik od dva postotna boda;
 - (c) budući događaji uzimaju se u obzir ako se razumno mogu očekivati;
 - (d) u obzir se uzimaju buduće koristi izravno povezane s događajem koji dovodi do rezervacije.
3. Rezervacije se ne odbijaju za:
 - (a) nepredviđene gubitke;
 - (b) buduća povećanja troškova.

Članak 24.

Mirovine

Države članice mogu predvidjeti odbitak rezervacija za mirovine.

Članak 25.

Odbici loših dugova

1. Odobrava se odbitak naplativog lošeg duga ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) porezni je obveznik na kraju porezne godine poduzeo sve razumne korake, kako je opisano u stavku 2. ovog članka, da se ishodi plaćanje te je vjerojatno da dug neće biti otplaćen u cijelosti ili djelomično ili porezni obveznik ima velik broj homogenih potraživanja koja sva proizlaze iz istog sektora poslovne djelatnosti te može pouzdano procijeniti iznos naplativog lošeg duga izražen u postotku, pod uvjetom da je vrijednost svakog homogenog potraživanja manja od 0,1 % vrijednosti svih homogenih potraživanja. Porezni obveznik uzima u obzir sve relevantne čimbenike, uključujući prošla iskustva, radi postizanja pouzdane procjene;
 - (b) [dužnik nije povezan s poreznim obveznikom kako je navedeno u članku 3.] te dužnik i porezni obveznik [nisu] povezana društva kako je navedeno u članku 56. Ako je dužnik privatna osoba, on, njegov bračni drug ili (registrirani) partner, njegov predak ili potomak u izravnoj liniji, njegovi braća i sestre i njihovi potomci u izravnoj liniji ne sudjeluju u upravljanju poreznim obveznikom ili nadzoru nad njim odnosno ne sudjeluju izravno ili neizravno u njegovu kapitalu, kako je navedeno u članku 56.;
 - (c) ako se loš dug odnosi na potraživanje od kupaca, iznos koji odgovara dugu uključuje se u poreznu osnovicu kao prihod.

2. Elementi navedeni u točkama od (a) do (c) uzimaju se u obzir za utvrđivanje jesu li poduzeti svi razumni koraci da se ishodi plaćanje, pod uvjetom da se temelje na objektivnim dokazima o tome:
 - (a) jesu li troškovi naplate nerazmjerni dugu ili
 - (b) postoje li bilo kakvi izgledi za uspješnu naplatu, uključujući slučajeve u kojima je dužnik proglašen nesolventnim, pokrenut je pravni postupak ili je angažiran subjekt za naplatu dugova ili
 - (c) je li u danim okolnostima razumno od poreznog obveznika očekivati da se pokuša naplatiti.
3. Ako se potraživanje koje je prethodno odbijeno kao loš dug namiri, namireni iznos dodaje se poreznoj osnovici u godini namire.

Članak 26.

Zaštita od rizika

1. S dobitcima i gubicima od instrumenta za zaštitu od rizika, koji proizlaze iz vrednovanja ili raspolaganja njime, postupa se jednako kao s odgovarajućim dobitcima i gubicima od zaštićene stavke. Odnos zaštite od rizika postoji kada su ispunjena oba kriterija navedena u nastavku:
 - (a) odnos zaštite službeno je utvrđen i unaprijed dokumentiran;
 - (b) očekuje se da će zaštita od rizika biti veoma djelotvorna te se njezina djelotvornost može pouzdano izmjeriti.
2. Ako je odnos zaštite od rizika prekinut ili se s financijskim instrumentom koji je već u posjedu naknadno postupa kao s instrumentom za zaštitu od rizika, što dovodi do promjene poreznog režima primjenjivoga na njega, svaka razlika između nove vrijednosti instrumenta za zaštitu od rizika, koja će se odrediti u skladu s člankom 20. na kraju porezne godine, i tržišne vrijednosti na početku iste porezne godine uključuje se u poreznu osnovicu.

Tržišna vrijednost instrumenta za zaštitu od rizika na kraju porezne godine tijekom koje je došlo do promjene poreznog režima primjenjivoga na njega podudara se s njegovom tržišnom vrijednošću na početku godine koja slijedi nakon te promjene.

Članak 28.

Društva za osiguranje

Društva za osiguranje koja su dobila odobrenje za rad u državi članici u skladu s Direktivom Vijeća 73/239/EEZ¹¹ za osiguranja osim životnog osiguranja, Direktivom 2002/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹² za životno osiguranje i Direktivom 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹³ za reosiguranje podliježu sljedećim dodatnim pravilima:

- (a) porezna osnovica uključuje razliku u tržišnoj vrijednosti kako je izmjerena na kraju i početku iste porezne godine ili, ako je to nastupilo poslije, nakon dovršetka kupnje imovine koju drže društva za životno osiguranje te u koju se ulaže u korist nositelja police životnog osiguranja koji snose rizik ulaganja;
- (b) porezna osnovica uključuje razliku u tržišnoj vrijednosti kako je izmjerena u trenutku prodaje i na početku porezne godine ili, ako je to nastupilo poslije, nakon dovršetka kupnje imovine koju drže društva za životno osiguranje te u koju se ulaže u korist nositelja police životnog osiguranja koji snose rizik ulaganja;
- (c) porezna osnovica uključuje raspodjele dobiti koje su primila društva za životno osiguranje;

¹¹ Prva direktiva Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova izravnog osiguranja osim životnog osiguranja (SL L 228, 16.8.1973., str. 3.).

¹² Direktiva 2002/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. o životnom osiguranju (SL L 345, 19.12.2002., str. 1.).

¹³ Direktiva 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2005. o reosiguranju i o izmjeni direktiva Vijeća 73/239/EEZ, 92/49/EEZ, kao i direktiva 98/78/EZ i 2002/83/EZ (SL L 232, 9.12.2005., str. 1.).

- (d) tehničke rezervacije društva za osiguranje uspostavljene u skladu s Direktivom Vijeća 91/674/EEZ¹⁴ mogu se odbiti. Odbijeni se iznosi preispituju i prilagođavaju na kraju svake porezne godine. Iznosi koji su već odbijeni uzimaju se u obzir pri izračunu porezne osnovice u sljedećim godinama.

Članak 29.

Izlazno oporezivanje

1. Iznos jednak tržišnoj vrijednosti prenesene imovine u vrijeme njezina izlaza umanjen za njezinu vrijednost u porezne svrhe smatra se obračunanim prihodom u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:
 - (a) ako porezni obveznik prenosi imovinu iz svojeg sjedišta u svoju stalnu poslovnu jedinicu u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji;
 - (b) ako porezni obveznik prenosi imovinu iz svoje stalne poslovne jedinice u državi članici u svoje sjedište ili drugu stalnu poslovnu jedinicu u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, u mjeri u kojoj slijedom toga prijenosa država članica u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica više nema pravo oporezivanja prenesene imovine;
 - (c) ako porezni obveznik premješta svoju poreznu rezidentnost u drugu državu članicu ili treću zemlju, osim u slučaju one imovine koja ostaje stvarno povezana sa stalnom poslovnom jedinicom u prvoj državi članici;
 - (d) ako porezni obveznik prenosi poslovanje koje provodi njegova stalna poslovna jedinica iz države članice u drugu državu članicu ili treću zemlju, u mjeri u kojoj slijedom toga prijenosa država članica u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica više nema pravo oporezivanja prenesene imovine.

¹⁴ Direktiva Vijeća 91/674/EEZ od 19. prosinca 1991. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima društava za osiguranje (SL L 374, 19.12.1991., str. 1.).

2. Država članica u koju se prenosi imovina, porezna rezidentnost ili poslovanje koje provodi stalna poslovna jedinica prihvaća vrijednost koju je utvrdila država članica poreznog obveznika ili stalne poslovne jedinice kao početnu vrijednost imovine u porezne svrhe.
3. Ovaj se članak ne primjenjuje na prijenos imovine povezan s financiranjem vrijednosnih papira, imovinu označenu kao kolateral ili ako se prijenos imovine provodi radi ispunjavanja bonitetnih kapitalnih zahtjeva ili u svrhu upravljanja likvidnošću ako je određeno da će se ta imovina vratiti u državu članicu prenositelja u razdoblju od 12 mjeseci.

POGLAVLJE IV.

AMORTIZACIJA DUGOTRAJNE IMOVINE

Članak 30.

Registar dugotrajne imovine

1. Troškovi stjecanja, izgradnje ili poboljšanja unose se pojedinačno u registar dugotrajne imovine za svaku stavku dugotrajne imovine, zajedno s datumom početka upotrebe nakon stjecanja, izgradnje ili poboljšanja.
2. Kada se prodaje dugotrajna imovina, detalji prodaje, uključujući njezin datum, i svi primici ili naknada dobivena kao rezultat prodaje unose se u registar dugotrajne imovine.
3. Registar dugotrajne imovine vodi se na način kojim se pruža dovoljno informacija za izračun porezne osnovice, a obuhvaća najmanje sljedeće:
 - oznaku imovine;
 - mjesec početka upotrebe;

- amortizacijsku osnovicu;
- korisni vijek trajanja u skladu s člankom 33.;
- amortizaciju akumuliranu tijekom tekuće porezne godine;
- ukupnu akumuliranu amortizaciju;
- amortizacijsku osnovicu bez ukupne akumulirane amortizacije i bez izvanrednog smanjenja vrijednosti;
- mjesec prestanka ili nastavka naplaćivanja amortizacije u porezne svrhe;
- mjesec u kojem je prodana.

Članak 31.

Amortizacijska osnovica

1. Amortizacijska osnovica obuhvaća troškove koji su izravno povezani sa stjecanjem, izgradnjom ili poboljšanjem određene dugotrajne imovine. Ti troškovi ne uključuju odbijeni porez na dodanu vrijednost. Troškovi stjecanja, izgradnje ili poboljšanja dugotrajne imovine ne uključuju kamate.
2. Amortizacijska osnovica dugotrajne imovine dobivene na dar jest njezina tržišna vrijednost kako je uključena u prihode.
3. Amortizacijska osnovica dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji umanjuje se oduzimanjem iznosa bilo koje subvencije izravno povezane sa stjecanjem, izgradnjom ili poboljšanjem imovine, kako je navedeno u članku 8. točki (a).

4. Amortizacija dugotrajne imovine koja nije upotrijebljena dulje od 12 mjeseci iz razloga koji su izvan kontrole poreznog obveznika ne uzima se u obzir.

Amortizacija prestaje u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je isteklo razdoblje iz prve rečenice, a nastavlja se od mjeseca koji slijedi nakon kraja 12-mjesečnog razdoblja od mjeseca u kojem se imovina ponovno počela upotrebljavati.

Članak 32.

Pravo na amortizaciju

1. Podložno stavku 3., odbitak amortizacije provodi ekonomski vlasnik.
2. U slučaju ugovora u kojima se ekonomsko i pravno vlasništvo ne podudaraju, ekonomski vlasnik ima pravo na odbitak kamate u pogledu plaćanja od svoje porezne osnovice, osim ako taj element nije uključen u poreznu osnovicu pravnog vlasnika.
3. Ako nije moguće odrediti ekonomskog vlasnika imovine, pravni vlasnik ima pravo na odbitak amortizacije. U slučaju ugovora o zakupu i kamata i glavnica u pogledu plaćanja zakupa uključuju se u poreznu osnovicu pravnog vlasnika te ih zakupac može odbiti.
4. Amortizaciju dugotrajne imovine ne smije obračunavati više od jednog poreznog obveznika u jednoj poreznoj godini, osim ako je u zajedničkom pravnom ili ekonomskom vlasništvu više poreznih obveznika ili se ekonomski ili pravni vlasnik imovine promijenio.
5. Porezni se obveznik ne može odreći amortizacije.

[6. Odlučujući jednoglasno na prijedlog Komisije, Vijeće donosi:

- (a) izračun glavnice i kamate u pogledu plaćanja zakupa;
- (b) izračun amortizacijske osnovice iznajmljene imovine.]

Članak 33.

Imovina koja se pojedinačno amortizira

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. i članke 37. i 38., amortizacija dugotrajne imovine obračunava se pojedinačno tijekom korisnog vijeka trajanja na linearnoj osnovi. Korisni vijek trajanja dugotrajne imovine utvrđuje se kako slijedi:
 - (a) komercijalne, poslovne i druge zgrade, kao i bilo koja druga vrsta nepokretne imovine koja se upotrebljava u poslovne svrhe, uz iznimku industrijskih zgrada i struktura: 40 godina;
 - (b) industrijske zgrade i strukture: 25 godina;
 - (c) dugotrajna materijalna imovina dugog vijeka upotrebe, osim imovine navedene u točkama (a) i (b): 15 godina;
 - (d) dugotrajna materijalna imovina srednjeg vijeka upotrebe: 8 godina;
 - (e) dugotrajna materijalna imovina kratkog vijeka upotrebe: 5 godina;
 - (f) dugotrajna nematerijalna imovina [uključujući stečeni *goodwill*]: razdoblje u kojem imovina uživa pravnu zaštitu ili razdoblje na koje je pravo dodijeljeno odnosno 15 godina ako se to razdoblje ne može odrediti.

2. Rabljene zgrade i druge vrste nepokretne imovine, rabljena dugotrajna materijalna imovina dugog vijeka upotrebe, rabljena dugotrajna materijalna imovina srednjeg vijeka upotrebe, rabljena dugotrajna materijalna imovina kratkog vijeka upotrebe i rabljena dugotrajna nematerijalna imovina amortiziraju se u skladu sa sljedećim pravilima:
- (a) rabljene komercijalne, poslovne ili druge zgrade, kao i bilo koja druga vrsta nepokretne imovine koja se upotrebljava u poslovne svrhe, uz iznimku industrijskih zgrada i struktura: 40 godina, osim ako porezni obveznik dokaže da je procijenjeni preostali korisni vijek trajanja imovine kraći od 40 godina, pri čemu se ona amortizira tijekom toga kraćeg razdoblja;
 - (b) rabljene industrijske zgrade i strukture: 25 godina, osim ako porezni obveznik dokaže da je procijenjeni preostali korisni vijek trajanja imovine kraći od 25 godina, pri čemu se ona amortizira tijekom toga kraćeg razdoblja;
 - (c) rabljena dugotrajna materijalna imovina dugog vijeka upotrebe, osim imovine navedene u točkama (a) i (b): 15 godina, osim ako porezni obveznik dokaže da je procijenjeni preostali korisni vijek trajanja imovine kraći od 15 godina, pri čemu se ona amortizira tijekom toga kraćeg razdoblja;
 - (d) rabljena dugotrajna materijalna imovina srednjeg vijeka upotrebe: 8 godina, osim ako porezni obveznik dokaže da je procijenjeni preostali korisni vijek trajanja imovine kraći od 8 godina, pri čemu se ona amortizira tijekom toga kraćeg razdoblja;
 - (e) rabljena dugotrajna materijalna imovina kratkog vijeka upotrebe: 5 godina, osim ako porezni obveznik dokaže da je procijenjeni preostali korisni vijek trajanja imovine kraći od 5 godina, pri čemu se ona amortizira tijekom toga kraćeg razdoblja;

- (f) rabljena dugotrajna nematerijalna imovina: 15 godina, osim ako se može odrediti preostalo razdoblje u kojem imovina uživa pravnu zaštitu ili razdoblje na koje je pravo dodijeljeno, pri čemu se ona amortizira tijekom tog razdoblja.

Članak 34.

Vremenske odrednice

1. Amortizacija se odbija na mjesečnoj razini od mjeseca u kojem započinje upotreba dugotrajne imovine. Amortizacija se ne odbija u mjesecu u kojem je imovina prodana.
2. Vrijednost dugotrajne imovine u porezne svrhe koja se uklanja ili je oštećena u mjeri da se više ne može upotrebljavati za potrebe poslovanja i vrijednost u porezne svrhe svih troškova poboljšanja nastalih u vezi s tom imovinom odbijaju se od porezne osnovice u mjesecu u kojem je uklonjena ili oštećena.

Članak 35.

Odgodena olakšica za zamjensku imovinu

1. Ako se primici, uključujući naknadu štete, od prodaje imovine ili zemljišta čija se amortizacija pojedinačno obračunava ponovno ulažu u sličnu imovinu koja se upotrebljava u iste poslovne svrhe prije kraja druge porezne godine nakon porezne godine u kojoj je provedena prodaja, porezni obveznik može odbiti iznos za koji ti primici prelaze vrijednost u porezne svrhe imovine koja je prodana u godini prodaje. Amortizacijska osnovica zamjenske imovine umanjuje se za isti iznos.

Imovina koja se dobrovoljno prodaje morala je prije prodaje biti u vlasništvu najmanje tri godine.

2. Zamjenska imovina iz stavka 1. može se kupiti u poreznoj godini prije prodaje. Ako zamjenska imovina nije kupljena prije kraja druge porezne godine nakon godine u kojoj je došlo do prodaje imovine [i osim u slučajevima više sile], iznos koji je odbijen u godini prodaje, uvećan za 10 %, dodaje se poreznoj osnovici u drugoj poreznoj godini nakon što je došlo do prodaje.

Članak 36.

Amortizacija troškova poboljšanja

1. Troškovi poboljšanja amortiziraju se u skladu s pravilima primjenjivima na dugotrajnu imovinu koja je poboljšana kao da se odnose na novostečenu dugotrajnu imovinu, uključujući njezin korisni vijek trajanja u skladu s člankom 33. stavkom 1. točkama od (a) do (e). Neovisno o tome, troškovi poboljšanja iznajmljene nepokretne imovine amortiziraju se u skladu s člankom 32. i člankom 33. stavkom 2. točkama od (a) do (e).
2. Ako porezni obveznik dokaže da je procijenjeni preostali korisni vijek trajanja imovine čija se amortizacija pojedinačno obračunava kraći od korisnog vijeka trajanja imovine navedenog u članku 33. stavku 1. točkama od (a) do (e), troškovi poboljšanja te imovine amortiziraju se tijekom toga kraćeg razdoblja.

Članak 37.

Skup imovine

1. Alternativno, države članice mogu predvidjeti zajedničku amortizaciju dugotrajne imovine iz članka 33. stavka 1. točke (e) i stavka 2. točke (e) u jednome skupu imovine po godišnjoj stopi od 25 % amortizacijske osnovice.
2. Amortizacijska osnovica skupa imovine na kraju porezne godine jest njegova vrijednost u porezne svrhe na kraju prethodne porezne godine, prilagođena za imovinu koja je dodana u skup imovine ili uklonjena iz njega tijekom relevantne porezne godine. Troškovi stjecanja ili izgradnje i troškovi poboljšanja imovine dodaju se amortizacijskoj osnovici, dok se primici od prodaje imovine i svaka naknada primljena za gubitak ili uništenje imovine odbijaju.

3. Ako je amortizacijska osnovica izračunana u skladu s člankom 2. negativna, dodaje joj se iznos dok ne dosegne nulu. Jednak se iznos dodaje poreznoj osnovici.

Članak 38.

Imovina koja ne podliježe amortizaciji

Sljedeća imovina ne podliježe amortizaciji:

- (a) dugotrajna materijalna imovina koja nije podložna trošenju, habanju ni zastarijevanju poput zemljišta, umjetničkih djela, starina ili nakita;
- (b) financijska imovina uz izuzetak financijske imovine koja se drži radi trgovanja.

Članak 39.

Izvanredno smanjenje vrijednosti

1. Porezni obveznik koji dokaže da je dugotrajna materijalna imovina izgubila na vrijednosti na kraju porezne godine zbog više sile ili kriminalnih aktivnosti koje su počinile treće strane može od porezne osnovice odbiti iznos jednak tom smanjenju vrijednosti. Međutim, takav se odbitak ne smije provesti u pogledu imovine čiji su primici od prodaje izuzeti od oporezivanja.
2. Ako se vrijednost dugotrajne materijalne imovine naknadno poveća, iznos koji je jednak tom povećanju dodaje se poreznoj osnovici u godini u kojoj je do njega došlo. Međutim, svako takvo dodavanje ili više njih ukupno ne smije prelaziti iznos odbitka koji je izvorno odobren.
3. Ako dugotrajna materijalna imovina koja ne podliježe amortizaciji dovede do izvanrednog smanjenja vrijednosti, iznos troškova koji se mogu odbiti na temelju članka 18. umanjuje se kako bi se uzeo u obzir izvanredni odbitak koji je porezni obveznik već primio.

[Članak 40.]

Preciznost kategorija dugotrajne imovine

Vijeće, odlučujući jednoglasno na prijedlog Komisije, preciznije utvrđuje kategorije dugotrajne imovine iz ovoga Poglavlja.]

POGLAVLJE V.

GUBICI

Članak 41.

Gubici

1. Osim ako je ovom Direktivom drukčije predviđeno, gubici koje je u jednoj poreznoj godini zabilježio porezni obveznik rezident ili stalna poslovna jedinica poreznog obveznika nerezidenta mogu se u punom iznosu prenijeti i odbiti u sljedećim poreznim godinama kako slijedi:
 - (a) do iznosa od 1 milijun EUR u mjeri u kojoj ih pokriva dobit;
 - (b) do [60] % oporezive dobiti u dotičnoj poreznoj godini nakon odbitka iz točke (a).
2. Smanjenje porezne osnovice zbog uzimanja u obzir gubitaka iz prethodnih poreznih godina ne smije dovesti do negativnog iznosa.
3. Gubici koje je zabilježio porezni obveznik rezident ili stalna poslovna jedinica poreznog obveznika nerezidenta u prethodnim godinama ne odbijaju se ako su ispunjeni svi uvjeti navedeni u nastavku:
 - (a) drugi subjekt ili pojedinac stječe udio u poreznom obvezniku, slijedom čega ukupni udio stjecatelja u poreznom obvezniku premašuje 50 %;

- (b) došlo je do velike promjene djelatnosti poreznog obveznika, što znači da porezni obveznik obustavlja određenu djelatnost koja je činila više od [60 %] njegova prometa u prethodnoj poreznoj godini ili se upušta u nove djelatnosti koje čine više od [60 %] njegova prometa u poreznoj godini u kojoj su uvedene ili u sljedećoj poreznoj godini.

4. Najstariji se gubici odbijaju prvi.

[Članak 42.

Olakšica za gubitke i ponovno uračunavanje

1. Porezni obveznik rezident koji i dalje posluje s dobiti nakon odbijanja svojih gubitaka u skladu s člankom 41. može dodatno odbiti troškove koje su u istoj poreznoj godini zabilježila njegova izravna društva kćeri koja ispunjavaju uvjete, kako je navedeno u članku 3. stavku 1., ili stalna poslovna jedinica ili više njih smještene u drugim državama članicama. Ta se olakšica za gubitke pruža na ograničeno razdoblje u skladu sa stavcima 3. i 4. ovog članka.

Odstupajući od prvog podstavka, ako porezni obveznik smije ili mora djelovati u ime grupe kako je utvrđeno pravilima nacionalnog zakonodavstva države članice te ako trgovačka društva koja su dio te grupe imaju sjedište u toj državi članici i na njih se primjenjuju pravila ove Direktive, takva grupa može se smatrati izravnim društvom kćeri koje ispunjava uvjete.

2. Odbitak za gubitke u skladu s ovim člankom dostupan je samo u mjeri u kojoj takvi gubici nisu odbijeni, privremeno ili na drugi način, na temelju nacionalnog zakonodavstva bilo koje države članice.
3. Odbitak je razmjern udjelu poreznog obveznika rezidenta u njegovim izravnim društvima kćerima koja ispunjavaju uvjete kako je navedeno u članku 3. stavku 1., te cjelovit za stalne poslovne jedinice. Smanjenje porezne osnovice poreznog obveznika rezidenta ni u kojem slučaju ne smije dovesti do negativnog iznosa.

4. Porezni obveznik rezident u svoju poreznu osnovicu ponovno uračunava, do iznosa koji je prethodno odbijen kao gubitak, svaku naknadnu dobit svojih izravnih društava kćeri koja ispunjavaju uvjete kako je navedeno u članku 3. stavku 1. ili svojih stalnih poslovnih jedinica.
5. Gubici odbijeni u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. automatski se uračunavaju u poreznu osnovicu poreznog obveznika rezidenta u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:
 - (a) ako se na kraju pete porezne godine nakon što su se gubici mogli odbiti dobit nije uračunala ili ako uračunana dobit ne odgovara ukupnom iznosu odbijenih gubitaka;
 - (b) ako je izravno društvo kći koje ispunjava uvjete kako je navedeno u članku 3. stavku 1. prodano, likvidirano, spojeno ili pretvoreno u stalnu poslovnu jedinicu;
 - (c) ako je stalna poslovna jedinica prodana, likvidirana ili pretvorena u društvo kći;
 - (d) ako matično trgovačko društvo više ne ispunjava zahtjeve iz članka 3. stavka 1.]
